

De fem største masseuddørelser i Jordens historie

Bent E. K. Lindow

Statens Naturhistoriske Museum, Øster Voldgade 5-7, 1350 København K.
lindow@snm.ku.dk

Igennem Jordens historie, har der gentagne gange været episoder med masseuddøen, hvor et stort antal dyre- og plantegrupper forsvandt i løbet af meget kort tid. Geologer og palæontologer har forsøgt at forklare disse verdensomspændende katastrofer med både indre årsager som vulkanudbrud og klimaændringer som drivhuseffekt og istider. Siden 1980'erne har fysikere og kosmologer bidraget med yderligere hypoteser om udefrakommende ødelæggelser fra asteroidenedslag og supernovaer.

Foredraget vil gennemgå de fem største masseuddøens-katastrofer i klodens historie, og fortælle den nyeste viden om deres omfang og mulige årsager. Katastroferne fandt sted på overgangen mellem Ordovicium og Silur for 450-440 millioner år siden; i slutningen af Devon (375-360 millioner år siden); på grænsen mellem Perm og Trias (251 millioner år siden); på grænsen mellem Trias og Jura (205 millioner år siden); og på Kridt/Tertiær-grænsen for 66 millioner år siden. Af disse var Perm/Trias-masseuddøen klart den værste, og op imod 95 % af klodens arter uddøde.